

må bruge de penge, selv om de har dem i kommunerne.

All in all er en fuldstændig fjollet overordnet politisk-økonomisk politik årsagen til, at det her lovforslag overhovedet ligger på Folketingets bord i dag. Jeg synes, det er rigtig sørgeligt, at man fører skolepolitik i et af verdens rigeste samfund på baggrund af så fuldstændig tåbelige politisk-økonomiske vedtagelser. Det får mig selvfølgelig til i første omgang at have lyst til bare at trykke på den røde knap, fordi jeg ikke ønsker at støtte den type af politisk-økonomisk politik.

Når det ikke er så simpelt, er det jo, hvilket også har været oppe i debatten i dag, fordi det er rigtig vigtigt, at vi får en diskussion af, hvad friskolernes funktion er. For jeg er sådan set enig i de røster, der siger, at friskolens funktion er, at her kan man oprette skoler, som har anden pædagogik, holdning og/eller religion end den, der bliver praktiseret i folkeskolen.

Jeg er sådan set enig med de kræfter, der har sagt, at det ikke er meningen med muligheden for friskoler og statsligt tilskud til friskoler, at man skal kunne oprette de såkaldte protestskoler. Jeg synes også, at det er et ualmindelig dårligt ord, men lad os nu sige det alligevel, for nu er det blevet brugt så mange gange. Det vil sige, at vi står i en situation, hvor friskolelovgivningen bliver anvendt til et andet formål end det, der egentlig er intentionen i lovgivningen. Det er et problem, vi på en eller anden måde bliver nødt til at forholde os til.

Igen vil jeg lige træde tilbage og sige, at det problem jo alene opstår, fordi der ikke er penge nok i kommunerne til at bevare de små skoler. Jeg tror sådan set, at hvis kommunerne havde rigeligt med penge – vi har et overskud på 80 mia. kr., så mon ikke vi havde råd til, at der var penge nok til de små skoler i vores samfund – ville langt de fleste af dem vælge at lade være med at lukke de små skoler. For det er jo sådan med de små skoler, at det er dem, der knytter de små lokale samfund sammen; det er dem, der er livsnerven i rigtig mange lokalsamfund. Så meget desto mere synes jeg jo, det er vigtigt, at det er en folkeskole og ikke en friskole, hvis den endelig skal være i det lokale samfund.

Kl. 19.55

Så jeg synes, vi kommer utrolig skævt rundt om hele den her problematik, fordi det hele ender med, at der er noget økonomi, der ikke er til stede. Kommunerne har ikke en reel valgmulighed. De har ikke det valg, der hedder at bevare

de små folkeskoler, for det er der ganske simpelt ikke råd til, eller man ville skulle skære meget dybt på andre velfærdsområder. Det er regeringens skyld. Derfor bliver det problematisk at skulle gå ind og diskutere friskolernes funktion i samfundet, hvilket ellers kan være en rigtig vigtig kernerdiskussion.

Jeg vil sige, at jeg har utrolig stor sympati for de forældre, der så vælger at oprette friskolerne, og det er jo det næste problem i forhold til den her lovgivning, nemlig at jeg har sympati for de forældre, der siger: Vi vil ikke medvirke til at gennemføre regeringens sparepolitik. Der er en eller anden regering, der laver et eller andet sæt af regler på det økonomiske stræk, som går ud over en kommune, der så laver et nyt sæt regler, som så i sidste ende går ud over skolen. Det vil vi ikke være med til, så vi opretter en friskole her, for det har vi mulighed for.

Det har jeg ret stor sympati for. Men så ryger vi ind i et demokratisk dilemma, og det er jo det, vi havde oppe at vende tidligere: at det betyder, at 50 forældre eller 60 forældre eller 20 forældre eller 12 forældre har mulighed for at holde en hel kommunes økonomi som gidsel. De kan bestemme, hvad økonomien i kommunen skal være, for folkeskolen fylder så stor en del af budgettet, at hvis man bevarer de små skoler i området, ville man skulle skære meget dybt andre steder, fordi kommunen er i en spændetrøje rent økonomisk.

Det demokratiske dilemma mener jeg vil løser bedst ved, i stedet for bare at tage en frihedsmulighed fra folk, så at erstatte den med en anden frihedsmulighed, nemlig den, at man giver borgerne ret til at få mulighed for at afholde folkeafstemninger, så kommunens skolestruktur kan komme ud til en folkeafstemning. Hvis så alle de mennesker, der er i det kommunefællesskab, er enige om at forkaste byrådets skolepolitik, vil man selvsagt lave en anden. Det mener jeg er den bedste løsning på det.

Men jeg vil gerne anholde det om frihed, her har hr. Langballe været meget fremme i skoene: Der er ikke nogen, der tager frihed fra nogen. Den, der ønsker at oprette en friskole eller en privatskole dannet på et andet grundlag end det, der er i folkeskolen – hele den sætning kender vi – kan til enhver tid gøre det. De kan gøre det med 1 times varsel, de kan gøre det med 5 minutters varsel.

Det her lovforslag handler alene om de friskoler og privatskoler, som ønsker at søge om